

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 424.  
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e122350/facsimile.pdf> (tilgået 28. juli 2024)

Anvendt udgave: *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.  
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

til 2, som saa jeg dog var af en anden Mening. Det er nemlig for det Første betænkt, at det første Capitul indeholder almindelige Beskrivelser, som gjælde om al Vernepligt, og som have en anden Character, end de, som findes i de følgende Capitler. Dernæst vil det ses, at de ophævede Paragrapher nemlig §§ 48 og 51, og 13 og 14 i det Følte have en saadan Form, at de referere sig til noget foregaaende, som de haar i nær Forbindelse med, og man maatte altsaa, naar de skulde sættes i et andet Capitul, gjode dem en ganske anden Form og derved vilde Udforligheden blive saa stor, at der Intet vilde være i Rum, og jeg ser saaledes ikke, hvad der vilde være vundet ved den hele Forandring.

**Formanden:** Hørd ingen flere begjære Ordet, skal jeg tillade mig at slutte Forhandlingerne for idag.

Dagsordenen for næste Møde, der vil blive offentlig meddelt den 11 det vil blive offentliggjort af Naturpligtlovens foreløbige Behandling, og der vil dernæst blive forelagt Forsamlingen en ny Anordning, som er behandlet af Regjeringen angaaende Styrmandspatenter.

Mødet hævet.

Det i ovenstående Møde anmeldte Udsæt til en Placet angaaende midlertidig Indskrænkning i Afgangen til at erholde Styrmandspatent og i den Henseende for Udstrømning til Søfartstjeneste, som i visse Tilfælde tilkommer de med Styrmandspatent forjættede Søfarende, lyder saaledes:

§ 1.

Den Afgang, som Forordningen af 8de Januar 1802 angaaende Sø-Indskrænkningstjenesten i Danmark, sammes 6de §, og den kongelige Resolution af 3de September 1838 gjode de Søfarende til at erholde Styrmandspatent, skal indtil videre være indskrænket til dem, der have opnaaet en Togsdrømløstid af 31 Aar. Dermed bemyndiges Sø-Commissionerne til, saalænge nærværende midlertidige Bestemmelser er i Kraft, at meddele de Søfarende, der ei endnu have opnaaet den nævnte Alder og efter de nævnte Regler ere kvalificerede til at erholde Styrmandspatent, naar de derved under Søfarendes Afholdelse fremsætte Begjering, Tilladelse til at gøre som Styrmand.

§ 2.

De Søfarende, som have erholdt Styrmandspatenter, men ei endnu have opnaaet en Togsdrømløstid af 31 Aar, skulde, naar der Bestemmelserne i Forordningen af 8de Januar 1802 § 69, indtil videre kunne udstrives til Sø- og Krigstjeneste i Henset af heidsejerskædet Rattofer, dog med den for 4de Styrmænd i Bort Krigstidte registrerede Sagt.

**Eyv og tredvte Møde.**

Torsdag den 4de Januar.

Forhandlingsprotocollen for forrige Møde blev oplæs.

**Formanden:** Jeg skal anmeldte nogle indkomne Andragener, nemlig:

- 1) En Kærefse, indbragt af Rigsdagsmændene for Randers Amt 6de Distrikt (Rde) fra 199 Bøværer af Tjensd Amt 2de Valgdistrikt, om at det i Valgloven maatte bestemmes, at intet Valg foretoges anderledes end ved Udøvelsen af Protocollen.
- 2) En Kærefse, indbragt af Rigsdagsmændene for Frederiksberg Amt 2det Distrikt (Dremsen) fra 13 Bøværer i Søes Amt angaaende Nystogsmændenes Diener.
- 3) Konstitutions-Kærefse, indbragt af Rigsdagsmændene for Randers Amt 6de Distrikt (Rde), med 59 Underkræfter, til den tidligere indtagne fra Rigschancen om at Altermændning uden Stilling maatte følge med almindelig Vernepligt.
- 4) Et Andragende, indbragt af Rigsdagsmændene for Hjørring Amt 6de Distrikt (Hørfeld) fra 35 Søværsmænd og 52 Hund-

hunde under Hjørring Amt om, at en Lov maatte udfærdiges, hvorefter Søværset inden en kort Frist kunde afsættes, og at ligeledes en Lov maatte udfærdiges, som paabødter Bortførelse paa Kystens id af Hund med Jord.

5) Et Andragende, indbragt af Rigsdagsmændene for Odense Amt 8de Distrikt (Hr. Børjen), fra 4 Skolelærere i Byen om Forbedring i Skolelærernes Løn.

De af disse Andragender, der vedrøre Besætningsloven, vilde blive tilfældige Grundlovscomitens, de andre henlagte i Lovforretningen. Efter Dagsordenen gaae vi over til Forsættelsen af Vernepligtlovgivningens foreløbige Behandling. Vi begynde med § 50 og tage som et Afbræk §§ 50, 51, 52 og 53, altsaa fra § 50 til § 53, begge inclusive. Ordforeren vil først tage Ordet.

**Ordforeren:** De nyudkomne Paragrapher lyde saaledes: § 50.

I Fredetid, og naar alle overordentlige Udrafninger haade Sted, skal Udstrømning til Krigstjenesten istaen for af det Mandstaf, der henføres til Hovedrusten; men i Krigstid og til overordentlige Udrafninger kan altsaa Mandstafet i Ungdoms- og Extra-Kullerne udstrøoes.

§ 51.

Fra den almindelige anmeldte Underførelse af Løerne paa Søfløoen vilde de Søværnspligtige at fristige, der selv anmeldte sig som fuldtommen tjenstdygtige og derved medbringe en autoriseret Løges Attest.

§ 52.

Hvorefter Forsætningen til Udstrømning til Sø- og Krigstjeneste i Reglen opføres med det 50de Aar, skal dog, naar der i Krigstid maatte udgaae et saadant almindeligt Opbud, som ophævedes i § 33, Søværset, som forhen har staet i Sørusten og endnu er af den Alder og Kønsmæssig, at han kan bringes i Søforretning, være pligtig til at udføre den Tjeneste, hvortil han maatte blive ansat.

§ 53.

I Fredetid tillades det Søværset, der er udvalgt som Søværnspligtig, men endnu ei udkommanderet til nogen bestemt Tjeneste, at stille en Kuden af samme Søfarende og Tjenstdygtighed for sig. En saadan Stilling gjaelder kun for eet Logt og bliver at berigtige for Søfløoen eller i alt Fald for vedkommende Søfartskommission, Indskrænkning eller Hovring. Men den, der allerede er kommanderet til en vis Tjeneste, kan ikke stille for sig uden særdeles Tilladelse af Kommandanturisten.

I Krigstid kan Stilling istaen undtagelsesvis tillædes ligeledes Tilladelse af vedkommende Ministerium.

Den, som har stillet for sig, betragtes, som om han havde udført det Logt, hvortil han var udvalgt, og kan ei i Bøbet af det Aar udstrøoes til nogen Søfarende, medmindre der senere maatte blive vedtaget en særlig Udstrømning i det Omslag, at han ikke længere kan forstaaes. Dog skal det Logt, hvortil han har stillet for sig, i ethvert Fald regnes som tilgode.

Inten man antog som Stillingstænd, med mindre han er fuldtommen tjenstdygtig til den Tjeneste, kan vil paatage sig. Man maatte ei alene ikke have udseent nogen Straf, der gjor ham værdig til at tjene til Detag, men som man ogsaa tilførelse fuldtgjørende Beskrivelse for si gode Forhold ved Kræfter fra dem, med hvilke han har faret, eller fra vedkommende Dørlighed, i hald Embetsstedet kan først har høst søt Døstok.

Med disse Paragrapher er af Udsalget bemærket: § 52.

Da Ordene i 4de Linie „forhen har staet i Sørusten“ ogsaa kunne fortolkes om dem, som i en tidligere Alder have staet i Sørusten, men senere ere overgaaede til Landrusten, der de allerede Ordforeren vil meddele dem Ordene „har udseent fra Søværnspligt til Søet.“

§ 50 vil det ses, at Udstrømningen til Søfartstjenesten i Reglen er indskrænket til det Mandstaf, der staar i Hovedrusten; derved kunde der blive vist den samme Diskussion, som for har fundet Sted, angaaende det Rigtige i, meer eller mindre at begrænse de midlertidige Autoriteteres Rørdighed til at bestemme Udstrømningens Omfang; men det maatte vistnok anses rigtig, at en saadan Be-